

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS DALIES KAUPIMO INVL EXTREMO II 16+ PENSIJŲ
FONDAS

2017 METŪ ATASKAITOS PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Nepriklausomo auditoriaus išvada

INVL EXTREMO II 16+ pensijų fondo dalyviams

Išvada dėl finansinių ataskaitų auditu

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 27 puslapiuose, parodo tikrą ir teisingą UAB „INVL Asset Management“ valdomo valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo INVL EXTREMO II 16+ pensijų fondo (toliau – Fondas) 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ir tuomet pasibaigusių metų jo grynujų aktyvų pokyčių vaizdą pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisės aktus bei Verslo apskaitos standartus.

Mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą UAB „INVL Asset Management“ valdybai.

Mūsų auditu apimtis

Fondo finansines ataskaitas sudaro:

- 2017 m. gruodžio 31 d. grynujų aktyvų ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų grynujų aktyvų pokyčio ataskaita;
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius auditu standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų auditu nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Fondo vadovaujanties Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos Buhalterių profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų auditu įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų auditu įstatyme numatyty etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Fondui, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų auditu įstatyme.

Laikotarpiu nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. mes nesuteikėme Fondui ne audito paslaugų. Audito mokesčius apmoka UAB „INVL Asset Management“.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks.+370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

Mūsų auditu metodika

Apžvalga

Reikšmingumo lygis

Bendrasis reikšmingumo lygis: 1.767 tūkst. Eur

Pagrindiniai auditu dalykai

Investicijų vertinimas ir egzistavimas

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygi ir įvertinome reikšmingo iškraipymo finansinėse ataskaitose rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančią įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų auditu apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Auditu paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiamams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Fondo reikšmingumo lygi finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir apręptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Fondui

1.767 tūkst. Eur (2016 m. – 1.299 tūkst. Eur)

Kaip mes ji nustatėme

Bendrasis reikšmingumo lygis sudaro 1 % grynujų aktyvų vertės

Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas

Kaip kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome grynujų aktyvų vertę, nes, mūsų nuomone, tai yra bendrai priimtas kriterijus Fondams. Pasirinkome 1 %, kuris yra priimtinose kiekybinio reikšmingumo lygio ribose.

Sutarėme su UAB „INVL Asset Management“ vadovybe, kad informuosime juos apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 88 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai auditu dalykai

Pagrindiniai auditu dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškame jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis auditu dalykas

Investicijų vertinimas ir egzistavimas (žr. apskaitos principus ir 4 pastabą)

Investicijos yra didžiausias turto straipsnis grynuju aktyvu ataskaitoje (perleidžiamujų vertybinių popierių balansinė vertė sudaro 170.992 tūkst. Eur).

Investicijos į perleidžiamuosius vertybinius popierius apskaitomos tikraja verte, kuri nustatoma remiantis aktyvioje rinkoje stebimomis kainomis. Jeigu rinkos kainos aktyviosiose rinkose néra, vertė nustatoma remiantis patvirtintais vidiniais vertinimo modeliais, kuriems naudojami pagrindiniai duomenys pagrįsti rinkoje stebimais rodikliais.

Auditu metu skyrėme ypatingą dėmesį perleidžiamujų vertybinių popierių vertinimui ir egzistavimui, nes tai reikšmingiausias turto straipsnis.

Kaip auditu metu nagrinėjome pagrindinių auditu dalykų

Su vadovybe aptaréme procesus ir kontrolės procedūras, susijusius su investicijų vertinimu, pardavimu ir pirkimu bei atlikome pasirinktų kontrolės procedūrų veiksmingumo testavimą.

Siekdamai surinkti įrodymą apie visų perleidžiamujų vertybinių popierių egzistavimą, mes gavome patvirtinimo laišką iš banko, kuris veikia kaip depozitoriumo bankas, ir sutikrinome laiške nurodytų perleidžiamujų vertybinių popierių kiekius su Fondo apskaitoje įregistruotais duomenimis.

Siekdamai surinkti įrodymą apie investicijų tikrają vertę finansinių metų pabaigoje, sutikrinome atrankos būdu pasirinktų perleidžiamujų vertybinių popierių vertę su viešai skelbiamaomis jų rinkos kainomis.

Mūsų atliktas darbas suteikė mums pakankamų auditu įrodymų, kad galėtume padaryti išvadą, jog Fondo investicijos į perleidžiamuosius vertybinius popierius yra tinkamai apskaitytos.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

UAB „INVL Asset Management“ vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisés aktus bei Verslo apskaitos standartus, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Fondo gebėjimą toliau testi veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tēstinumu ir veiklos tēstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Fondą ar nutraukti jos veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Fondo finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma néra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis néra garantija, kad auditas, atlirkas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiams ekonominiam sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Fondo vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos testinumo apskaitos principio tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Fondo gebėjimo testi veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokį atskleidimą nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Fondas negalės toliau testi savo veiklos;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų patekimą, struktūrą ir turinį, išskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, išskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikémės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniai audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Fondo auditoriai pirmą kartą buvome paskirti atlikti 2015 m. auditą. Mūsų paskyrimas buvo pratešiamas kasmet remiantis UAB „INVL Asset Management“ akcininko nutarimu ir viso nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis apima 3 metus.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, atestuota auditorė yra Rasa Radzevičienė.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "Radzevičienė".

Rasa Radzevičienė
Partnerė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000377

Vilnius, Lietuvos Respublika
2018 m. balandžio 24 d.

I.BENDROJI INFORMACIJA

1. INVL EXTREMO II 16+ pensijų fondo informacija:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendoje dalyje.

2. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį pateikta ataskaita:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendoje dalyje.

3. Duomenys apie valdymo įmonę:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendoje dalyje.

4. Duomenys apie depozitoriumą:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendoje dalyje.

II. GRYNUJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Grynujų aktyvų (toliau – GA), apskaitos vienetų skaičius ir vertė:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 2 pastabojे.

6. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 3 pastabojе.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų turto:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 20 pastabojе.

8. Mokėjimai tarpininkams:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 9 pastabojе.

9. Informacija apie visus egzistuojančius susitarimus dėl mokėjimų pasidalijimo, taip pat apie paslėptuosius komisinius:

Per ataskaitinį laikotarpį valdymo įmonė nebuvo sudariusi jokių formalių ar neformalių susitarimų dėl mokėjimų pasidalijimo. Fondui nebuvo taikyti jokie paslėpti komisiniai mokesčiai.

10. Pavyzdys, iliustruojantis atskaitymų įtaką galutinei investuotojui tenkančiai investicijų grąžai:

Lentelėje pateikiami skaičiavimai, kiek būtų atskaityta (eurais) nuo pensijų fondo dalyvio įmokų, esant dabartiniam atskaitymų dydžiui, ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 3 000 Eur, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur	31	102	185	460
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų	3.150	3.473	3.829	4.887
Sukaupta suma, esant dabartiniam atskaitymų dydžiui	3.119	3.371	3.644	4.427

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicinių priemonių portfelio sudėtis:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 4 pastabojе.

12. Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių finansinių priemonių sandoriai, išskyrus tuos, kurie nurodyti šios ataskaitos 11 punkte:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastabojे.

13. Ataskaitos 11 punkte nurodytų išvestinių finansinių priemonių rūšys, su jomis susijusi rizika, kiekybinės ribos ir metodai, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi pensijų fondo rizika. Būdas, kuriais išvestinė finansinė priemonė gali apsaugoti investicinių priemonių sandorį (investicinių priemonių poziciją) nuo rizikos:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastabojе.

14. Iš išvestinių finansinių priemonių sandorių kylančiu įsipareigojimų bendra vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastabojе.

15. Analizė, kaip turimas investicinių priemonių portfelis atitinka (neatitinka) pensijų fondo investavimo strategiją (investicijų kryptis, investicijų specializaciją, geografinę zoną ir pan.):

Investicinių priemonių portfelio sudėtis pateikiama aiškinamojo rašto 4 pastabojе, o investicijų pasiskirstymas 5 pastabojе.

16. Veiksnių, per ataskaitinį laikotarpį turėjusius didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūros ir jo vertės pokyčiams:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 4 pastabojе.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRĀŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

17. Lyginamasis indeksas (jei parinktas) ir trumpas jo apibūdinimas:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 19.1 pastabojе.

18. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos ir lyginamojo indekso (jei parinktas) reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius 10 fondo veiklos metų:

Informacija pateikta aiškinamajame rašte 19.2 pastabojе.

19. Jei pensijų fondo reklamoje buvo naudojamos investicijų grąžos prognozės, nurodomas prognozuotas dydis, palyginamas neatitikimas su faktine grąža ir nurodomos galimos neatitikimo priežastys:

Pensijų fondo reklamoje nebuvo naudojamos investicijų grąžos prognozės.

20. Vidutinė investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso (jei jis pasirinktas) reikšmės pokytis per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų (vidutinė grynoji investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis apskaičiuojami kaip geometrinis, atitinkamai, metinių grynosios investicijų grąžos, metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis):

Informacija pateikta aiškinamajame rašte 19.3 pastabojе.

21. Kiti rodikliai, rodantys investicinių priemonių portfelio riziką:

Kiti rodikliai atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką per ataskaitinį laikotarpį nebuvo skaičiuojami.

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖ BŪKLĖ

22. Pensijų fondo finansinės ataskaitos, parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų reikalavimais:

22.1. Grynujų aktyvų ataskaita;

22.2. Grynujų aktyvų pokyčių ataskaita;

22.3. Aiškinamasis raštas.

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“
126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies INVL EXTREMO II 16+ pensijų fondas

2017 M. GRUODŽIO 31 D. GRYNUJŲ AKTYVŲ ATASKAITA

Eil. Nr.	Turtas	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		176.938.069	130.001.614
1.	PINIGAI	4,5	5.932.406	1.581.462
2.	TERMINUOTIEJI INDÉLIAI	4,5,6	-	2.700.811
3.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĖS		-	-
3.1.	Valstybés iždo vekseliai		-	-
3.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
4	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	4,5,6	170.991.761	125.639.353
4.1.	Ne nuosavybés vertybinių popieriai	4,5,6	1.099.633	-
4.1.1.	Vyriausybų ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybés vertybinių popieriai		-	-
4.1.2.	Kiti ne nuosavybés vertybinių popieriai	4,5,6	1.099.633	-
4.2.	Nuosavybés vertybinių popieriai	4,5,6	8.001.738	3.186.688
4.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	4,5,6	161.890.390	122.452.665
5.	SUMOKÉTI AVANSAI		-	-
6	GAUTINOS SUMOS	4	13.902	79.988
6.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos	4	-	65.250
6.2.	Kitos gautinos sumos	4	13.902	14.738
7.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
7.1.	Investicinis turtas		-	-
7.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
7.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI	4	246.373	140.846
1.	Mokėtinis sumos	4	246.373	140.846
1.1.	Už finansinių ir investicinių turų mokėtinis sumos		-	-
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinis sumos	4	129.975	113.484
1.3.	Kitos mokėtinis sumos	4	116.398	27.362
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIEJI AKTYVAI	2	176.691.696	129.860.768

Aiškinamasis raštas yra neatskiriamas finansinių ataskaitų dalis.

Generalinė direktorė
Fondų apskaitos vadovė

Laura
Križinauskienė
Aušra Montvydaitė

2018 m. balandžio 24 d.

2018 m. balandžio 24 d.

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“
126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo INVL EXTREMO II 16+ pensijų fondas

2017 M. GRYNUJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA

Eil. Nr.	Straipsnial	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	2	129.860.768	93.332.171
2.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS		-	-
2.1.	Dalyvių įmokos į fondą	3,21	23.653.619	17.915.351
2.2.	Iš kitų fondų gautos sumos	3,21	13.665.574	9.525.758
2.3.	Garantinės įmokos		-	-
2.4.	Investicinės pajamos		1.445.061	839.207
2.4.1.	Palūkanų pajamos		1.789	811
2.4.2.	Dividendai		1.443.272	838.396
2.4.3.	Nuomos pajamos		-	-
2.5.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	6	14.039.466	13.544.350
2.6.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		92	1.441
2.7.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
2.8.	Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas	13	57.206	18.252
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO:		52.861.018	41.844.359
3.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS		-	-
3.1.	Išmokos fondo dalyviams	3,21	178.510	114.875
3.2.	Išmokos kitiems fondams	3,21	4.097.119	3.749.625
3.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	6	244.774	333.512
3.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		2.908	778
3.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
3.6.	Valdymo sąnaudos:	20	1.506.779	1.116.972
3.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei	20	1.506.779	1.116.972
3.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui		-	-
3.6.3.	Atlyginimas tarpininkams		-	-
3.6.4.	Audito sąnaudos		-	-
3.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
3.6.6.	Kitos sąnaudos		-	-
3.7.	Kitas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
3.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-	-
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO:		6.030.090	5.315.762
4.	Grynujų aktyvų vertės pokytis		46.830.928	36.528.597
5.	Pelno paskirstymas		-	-
6.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	2	176.691.696	129.860.768

Aiškinamasis raštas yra neatskiriamas finansinių ataskaitų dalis.

Generalinė direktorė

Laura
Križinauskienė 2018 m. balandžio 24 d.

Fondų apskaitos vadovė

Aušra Montvydaitė

 2018 m. balandžio 24 d.

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“
126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo INVL EXTREMO II 16+ pensijų fondas

**2017 metų finansinių ataskaitų
aiškinamasis raštas**

22.3.1. Bendroji dalis:

Duomenys apie pensijų fondą

Pavadinimas	INVL EXTREMO II 16+ pensijų fondas (tekste Fondas arba Pensijų fondas)
Teisinė forma	Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo
VPK (dabar – Lietuvos bankas) pritarimo sudarymo dokumentams data	2007 m. rugsėjo 20 d.
Veiklos laikas	Neribotas
Vieta	Vilnius

Duomenys apie valdymo įmonę

Pavadinimas	UAB „INVL Asset Management“
Įmonės kodas	126263073
Buveinė (adresas)	Gynėjų g. 14, LT-01109 Vilnius
Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę	Valstybės įmonės Registru centro Vilniaus filialas
Telefono numeris	(8~700) 55 959
Fakso numeris	(8~5) 279 06 02
Ei. pašto adresas	info@invl.com
Interneto svetainės adresas	www.invl.com
Veiklos licencijos numeris	VJK-005
Pensijų fondo valdytojas, kiti asmenys priimantys investicinius sprendimus	Vytautas Plunksnis – Investicinio komiteto narys; Vaidotas Rūkas – Investicijų valdymo padalinio vadovas, Dainius Bložė – fondo valdytojas

Duomenys apie depozitoriumą

Pavadinimas	AB SEB bankas
Įmonės kodas	112021238
Buveinė (adresas)	Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius
Telefono numeris	(8~5) 268 28 00
Fakso numeris	(8~5) 268 23 33

Duomenys apie audito įmonę, atlikusią metinių finansinių ataskaitų auditą

Pavadinimas	UAB „PricewaterhouseCoopers“
Įmonės kodas	111473315
Buveinė (adresas)	J. Jasinskio 16B, LT-03163 Vilnius
Telefono numeris	(8~5) 239 2300

Ataskaitinis laikotarpis

Nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.

22.3.2. Apskaitos politika:

Teisės aktai, kuriais vadovaujanties parengtos finansinės ataskaitos

UAB „INVL Asset Management“ valdydama Fondo turą, vesdama apskaitą bei rengdama Fondo finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymu, Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymu ir kitais teisės aktais.

Bendri apskaitos principai

Pensijų fondo finansiniai metai yra kalendoriniai metai. Fondo finansinėje ataskaitoje turto vertė bei įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigos pateikiami 2017 m. gruodžio 29 d. vete.

Fondo finansinės ataskaitos sudaromos per keturis mėnesius pasibaigus finansiniams metams. Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos pateiktos eurais.

Investavimo politika ir investicijų portfelio struktūra

Iki 100 procentų Fondo turto investuojama į nuosavybės VP (akcijas) ir (arba) į KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis yra nuosavybės VP. Pensijų fondo turtas gali būti investuotas į ne nuosavybės VP, pinigų rinkos priemones ir (arba) į KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis yra ne nuosavybės VP ir Pinigų rinkos priemonės.

Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos visomis pasaulyje valiutomis.

Investicijų portfelio struktūra pateikiama 4 pastabojे.

Finansinės rizikos valdymo politika

Fondo finansinė rizika valdoma išskaidant (diversifikuojant) investicijų portfelį pagal Fondo taisyklose numatytaus diversifikavimo principus.

Investicinės komitetas, priimdamas sprendimus dėl Fondo investicijų portfelio sudėties, privalo atsižvelgti į esamą portfelio rizikingumą, taip pat į priimamą investicinių sprendimų poveikį bendram portfelio rizikingumui.

Fondo portfelio rizika ir likvidumas periodiškai įvertinami ir pateikiami investiciniams komitetui.

Fondo investicijų portfelio rizika įvertinama atsižvelgiant į portfelį sudarančių VP:

- emitento kredito reitingą;
- kainos jautrumą palūkanų normų pokyčiams;
- nominalo valiutos riziką;
- trukmę;
- pajamingumą;
- VP svorį investicijų portfelyje;
- likvidumą.

Valdymo įmonės turimos kurio nors emitento akcijos kartu su valdomų fondų turimomis to emitento akcijomis negali suteikti daugiau kaip 1/10 visų balsavimo teisių emitento visuotiniame akcininkų susirinkime.

Fondo turu gali būti įsigijama ne daugiau kaip:

- 10 proc. visų balso teisių nesuteikiančių emitento akcijų;
- 10 proc. visų emitento obligacijų ir kitų formų ne nuosavybės vertybinių popieriu;
- 10 proc. vieno emitento išleistų pinigų rinkos priemonių;
- 25 proc. kito KIS investicinių vienetų arba akcijų.

22.3.2. Apskaitos politika (teisinis)

Turto ir įsipareigojimų padidėjimo bei sumažėjimo pripažinimo principai

Grynujų aktyvų (GA) vertė, yra apskaičiuojama iš Fondo turto vertės atėmus įsipareigojimus.

Turto ir įsipareigojimų skaičiavimas yra grindžiamas jų tikraja verte, kuri atspindi GA vertę, už kurią labiausiai tikėtina šiuos aktyvus parduoti.

Finansinis turtas apskaitoje registruojamas tada, kai Fondas gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turą, t. y. pasirinktas prekybos datos būdas, kai sandorio sudarymo dieną pirkėjo apskaitoje registruojamas gautinas finansinis turtas ir įsipareigojimas už jį sumokėti. Pardavėjo apskaitoje sandorio sudarymo dieną nurašomas parduotas finansinis turtas, registruojama gautina suma ir sandorio rezultatas (pelnas arba nuostoliai). Planuojami sandoriai, gautos garantijos ir laidavimai Fondo turtu nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio turto apibrėžimo.

Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai Fondas prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu (pasirinktas prekybos datos būdas). Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos ir laidavimai, kurių dar nereikia vykdyti, Fondo finansiniai įsipareigojimai nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo.

Įsipareigojimai apskaitomi pagal verslo apskaitos standartų reikalavimus. Įsipareigojimai (ar jų dalis) turi būti nurašomi tik tada, kai jie išnyksta, t. y. kai sutartyje nurodyti įsipareigojimai įvykdomi, anuliuojami ar nustoją galioti.

Skaičiuojant GAV užsienio valiuta, įvertinto turto ir įsipareigojimų vertė nustatoma pagal Europos Centrinio Banko paskelbtą orientacinių euro ir užsienio valiutos santykį, o tais atvejais, kai orientaciniu užsienio valiutos ir euro santykio Europos Centrinis Bankas neskelbia, – pagal Lietuvos banko skelbiamą orientacinių euro ir užsienio valiutos santykį, galiojančią vertinimo dieną. Apskaitoje taikomas paskutinis iki ūkinio įvykio arba ūkinės operacijos dienos paskelbtas euro ir užsienio valiutos santykis.

Atskaitymu kaupimo bendrovei ir depozitoriumui taisykłės

Maksimalūs atskaitymų iš Fondo turto dydžiai už Fondo valdymą pateikiami Fondo Taisyklése.

Konkrečūs atskaitymų dydžiai už Fondo valdymą nustatomi Valdymo įmonės valdybos sprendimu ir skelbiami Valdymo įmonės tinklapyje www.invl.com.

Visos kitos Fondo Taisyklése nenumatytos (iskaitant depozitoriumo paslaugų išlaidas) arba nustatytas ribas viršijančios išlaidos dengiamos Valdymo įmonės sąskaita.

Fondo atskaitymai per ataskaitinį laikotarpį pateikiami 20 pastabojे.

Investicijų įvertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas

Fondo gryneji aktyvai įvertinami jų tikraja verte, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir Valdymo įmonės patvirtintomis grynujų aktyvų skaičiavimo procedūromis.

Vertinant grynuosius aktyvus (GA) vadovaujamasi tokiais investicijų tikrosios vertės nustatymo principais:

- Finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal viešai paskelbtą tos priemonės uždarymo kainą arba, jei uždarymo kainos nėra – pagal viešai paskelbtą vidutinę rinkos kainą tos reguliuojamos rinkos ir (arba) daugiašalės prekybos sistemos, kurioje prekyba šiomis priemonėmis pasižymi didesniu likvidumu, reguliarumu ir dažnumu, išskyrus atvejus, nustatytus Lietuvos banko patvirtintoje Grynujų aktyvų skaičiavimo metodikoje;
- Finansinių priemonių, kuriomis neprekiaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal Lietuvos banko patvirtintą Grynujų aktyvų skaičiavimo metodiką;
- Kolektyvinio investavimo subjekto vienetai (akcijos) vertinami pagal kolektyvinio investavimo subjekto nustatytą GAV arba paskutinę viešai paskelbtą išpirkimo kainą;
- Terminuoti indėliai bankuose vertinami amortizuota savikaina;
- Gryneji pinigai ir lėšos kredito istaigose, išskyrus terminuotuosius indėlius, vertinami nominaliaja verte;
- Išvestinės finansinės priemonės vertė nustatoma pagal paskutinę analogiško anksčiau sudaryto sandorio rinkos vertę, jei per laikotarpį nuo sandorio sudarymo dienos iki vertinimo dienos nebuvo didelio ekonominių aplinkybių pasikeitimo;
- Kitas turtas vertinamas pagal labiausiai tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį, kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas.

Visos investicijos vertinamos kiekvieną darbo dieną.

Įsipareigojimų vertinimas

Įsipareigojimai vertinami pagal verslo apskaitos standartų reikalavimus:

- Pirmą kartą pripažstant įsipareigojimus vertinama jų savikaina;
- įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis, turi būti vertinami tikraja verte;
- su rinkos kainomis nesusiję įsipareigojimai finansinėse ataskaitose rodomi amortizuota savikaina, kuri yra artima tikrajai vertei.

22.3.2. Apskaitos politika (tėsinys)

Fondo vieneto vertės nustatymo taisyklės

Pradinė Fondo vieneto vertė, kuri galiojo iki pirmojo GA vertės skaičiavimo, buvo 0,2896 Eur.

Einamosios dienos Fondo GA vertė yra apskaičiuojama iki kitos dienos 12.00 valandos.

Fondo vieneto vertė nustatoma padalijus Fondo GA vertę, nustatyta skaičiavimo dieną, iš visų apyvartoje esančių Fondo vienetų skaičiaus. Bendra visų Fondo vienetų vertė visada yra lygi to Fondo GA vertei. Fondo vieneto vertė skaičiuojama keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematines apvalinimo taisykles.

Fondo vieneto vertė yra paskelbiamą ne vėliau kaip iki kitos dienos po GA skaičiavimo 12.00 val. tinklalapyje www.invl.com.

Pinigai ir terminuotieji indėliai

Pinigų straipsnyje parodoma pinigų kredito įstaigų sąskaitose, vienos nakties indėlių, taip pat neterminuotųjų indėlių su teise bet kuriuo metu pareikalauti viso indėlio ar jo dalies išmokėjimo neprarandant sukauptų palūkanų (indėlių iki pareikalavimo), suma.

Terminuotujų indėlių straipsnyje parodoma indėlio, kurio sutartyje nustatytas konkretus indėlio grąžinimo terminas, pinigų suma, išskaitant indėlius iki trijų mėnesių, kurios negalima paimti iš kredito įstaigos sąskaitos neprarandant sukauptų palūkanų. Terminuotieji indėliai parodomi kartu su sukauptomis palūkanomis.

Gautinos ir mokėtinios sumos

Gautinos sumos – negautos investicijų pardavimo sandorių sumos, garantinių įmokų, kitos pagal sutartis užregistruotos gautinos sumos. Taip pat šiame straipsnyje parodomos ir iš valdymo įmonės gautinos sumos, kurias gavus mažinamos fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios ataskaitinio laikotarpio sąnaudos.

Mokėtinos sumos – kitiems fondams, j kuriuos pereina dalyviai, fondo dalyviams ar jų paveldėtojams nepervestos sumos, platintojams nepervestos mokesčių sumos, pagal paslaugų sutarti mokėtinos sumos, kitur neparodytos mokėtinos ir gautinos sumos.

Poataskaitiniai įvykiai

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos reikšmingi poataskaitiniai įvykiai nurodyti 15 pastabojе.

22.3.3. Aiškinamojo rašto pastabos:

1 pastaba. Reikšmingos finansinių ataskaitų sumos ir jų pasikeitimo priežastys:

Reikšmingų finansinių ataskaitų sumos nurodomos atitinkamose aiškinamojo rašto pastabose.

2 pastaba. Grynieji aktyvai, apskaitos vienetai ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje (2017-01-01)	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2017-12-31)	Prieš metus (2016-12-31)	Prieš dvejus metus* (2015-12-31)
Grynujų aktyvų vertė, Eur	129.860.768	176.691.696	129.860.768	93.332.171
Apskaitos vieneto vertė, Eur	0,5716	0,6257	0,5716	0,5138
Apskaitos vienetu skaičius	227.204.777,3809	282.383.513,9428	227.204.777,3809	181.653.384,0534

* 2015 m. gruodžio 30 d. prie INVL Extremo II 16+ pensijų fondo prijungus INVL racionalios rizikos pensijų fondą buvo išleisti 46.846.582,5066 apskaitos vienetai, kurių vertė buvo 24.110.893 EUR

3 pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetu skaičius bei bendros konvertavimo sumos

	Ataskaitinis laikotarpis		Praėję finansiniai metai	
	Apskaitos vienetu skaičius	Vertė, Eur	Apskaitos vienetu skaičius	Vertė, Eur
Apskaitos vienetu skaičius (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus) **	62.302.255,5974	37.319.193	53.108.599,5276	27.351.527
Apskaitos vienetu skaičius (konvertuojant apskaitos vienetus į pinigines lėšas)	7.123.519,0355	4.275.629	7.557.206,2008	3.864.500
Skirtumas	55.178.736,5619	33.043.564	45.551.393,3268	23.487.027

** Apskaitos vienetu skaičių (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus) vertė nesutampa su grynujų aktyvų pokyčių ataskaitoje nurodytomis įmokų sumomis (2.1. ir 2.2.), nes vertė šioje pastabojе pateikta be atskaitymų nuo įmokų (atskaitymai pateikti 20 pastaboję)

4. pastaba. Investicinių portfelio struktūra
2017 m.

Emitento pavadinimas	Veiklos šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Dalis GA, %	
Nuosavybės vertinimai popieriai, itraukti iš Oficialųjų ar jų atitinkantį prekybos sąrašą								
Olympic Entertainment Group	EE	EE31000084021	EUR	203.860	374.960	368.987	0,21	
Vilkyskių pieninė	LT	LT00000127568	EUR	223.289	386.046	837.334	0,47	
Rokiškio sūris	LT	LT00000100372	EUR	1.090.000	2.745.500	2.997.500	1,70	
Šiaulių bankas	LT	LT00000102253	EUR	2.161.006	667.512	1.272.832	0,72	
Apranga	LT	LT00000102337	EUR	133.238	357.543	337.092	0,19	
Linas Agro Group	LT	LT00000128092	EUR	1.639.122	1.096.498	1.049.038	0,59	
Iš viso:	-	-	-	5.450.515	5.628.059	6.862.783	3,88	
Nuosavybės vertinimai popieriai, itraukti i Papildomajai ar ji atitinkančių prekybos sąrašą								
AB Žemaitijos pienas	LT	LT00000121885	EUR	654.572	583.470	1.138.955	0,64	
Iš viso:	-	-	-	654.572	583.470	1.138.955	0,64	
Iš viso nuosavybės vertybinių popierių:	-	-	-	6.105.087	6.211.529	8.001.738	4,52	
Emitento pavadinimas	Veiklos šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma, %	
Ne nuosavybės vertinimai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose								
European Lingerie Group AS	LV	LV0000008022	EUR	110	1.100.000	1.099.633	12,00	
Iš viso:	-	54	-	110	1.100.000	1.099.633	-	
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:	-	-	-	110	1.100.000	1.099.633	-	
KIS pavadinimas	Registruavimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	KIS tipas*	Dalis GA, %
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 61 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai (akojos)								
ISHARES CORE MSCI JAPAN	DE	IE00B4L5YY21	EUR	238.780	7.452.462	8.677.265	KIS 3	4,91
ISHARES STOXX EUROPE 600 DE	IE	DE0002635307	EUR	503.305,00	18.445.047	19.256.449	KIS 3	10,90
AMUNDI ETF STOXX EUROPE 600	FR	FR0010791004	EUR	104.900	7.458.346	8.358.432	KIS 3	4,73
AMUNDI ETF S&P 500 UCITS ETF	FR	FR0010892224	EUR	72.559	2.286.782	2.855.777	KIS 3	1,62
VANGUARD-EMR MK ST IN-EURINS	IE	IE0031786696	EUR	83.039,8500	10.630.842	13.989.499	KIS 3	7,92
VANGUARD US 500 STK IDX-INS	IE	IE0032126645	EUR	356.252,2030	7.465.133	8.850.623	KIS 3	5,01
BALTIC HORIZON FUND	EE	EE3500110244	EUR	814.982	944.499	1.067.626	KIS 5	0,60

4. pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tiesinys):

KIS pavadinimas	Registravimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra išsigijimo vertė	KIS tipas*	Dalis GA, %
DIMENSIONAL-US SMALL CO-E AC	IE	IE0032768974	EUR	179.265	3.904.905	KIS 3	3,08
POWERSHRS FTSE RAFI US 1000	IE	IE00B23D8S39	EUR	150.206	2.035.291	KIS 3	1,34
ISHARES CORE S&P 500	IE	IE00B5BMR087	EUR	88.100	15.825.138	KIS 3	10,78
KJK Fund II Balkan Discovery A June 2014	LU	LU1088021974	EUR	112.5000	182.800	KIS 5	0,11
KJK Fund II Balkan Discovery A June 2015	LU	LU1246890583	EUR	65.7060	105.504	KIS 5	0,06
KJK Fund II Balkan Discovery B June 2015	LU	LU1246890740	EUR	235.5070	366.821	KIS 5	0,22
N							
KJK Fund II Balkan Discovery B December 2015 O	LU	LU1367089619	EUR	43.8970	65.426	KIS 5	0,04
KJK Fund II Balkan Discovery C October 2015	LU	LU1339770742	EUR	713.8420	1.162.939	KIS 5	0,68
SPDR EUROPE SMALL CAP	IE	IE00BKWQ0M75	EUR	7.700	1.462.001	KIS 3	1,01
DBX MSCI USA 1C	IE	IE00BJ0KDR00	EUR	374.360	18.933.050	KIS 3	12,60
SPDR RUSSELL 2000 US S/C	IE	IE00BJ38QD84	EUR	48.000	1.386.250	KIS 3	0,95
ISHARES CORE EM IMI ACC	IE	IE00BKM4GZ66	EUR	648.533	12.411.767	KIS 3	9,26
Lords LB Baltic Fund III	LT	-	EUR	1.486.229.8431	1.831.883	KIS 5	1,52
INVL Rusijos TOP20 subfondas	LT	LTF00000435	EUR	7.499.0387	173.220	KIS 3	0,13
INVL bėsiystančios Europos be Rusijos TOP20 subfondas	LT	LTF00000443	EUR	32.067.9207	991.075	KIS 3	0,62
ETTEN Kinnisvarafond II AS	EE	EE3100125238	EUR	148.932	1.549.578	KIS 5	1,07
BaltCap Latvia Venture Capital Fund	LV	-	EUR	19.955.2810	199.553	KIS 5	0,11
BaltCap Lithuania SME Fund KÜB	LT	-	EUR	14.175.0175	1.417.502	KIS 5	0,80
DBX MSCI USA 1C	LU	LU0274210672	EUR	165.446	4.095.567	KIS 3	5,58
DBX S&P/ASX 200 1D	LU	LU0328474803	EUR	99.340	3.127.575	KIS 3	1,94
UBS ETF MSCI CANADA	LU	LU0446734872	EUR	156.600	3.881.911	KIS 3	2,47
AMUNDI FDS-ID MSCI JAPN-MEC	LU	LU0996180435	EUR	16.702	2.448.910	KIS 3	1,57
Iš viso:	-	-	-	5.818.100.6060	132.241.777	161.890.390	91,63
Iš viso KIS vienetų (akcijų):	-	-	-	5.818.100.6060	132.241.777	161.890.390	91,63

* KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta mišrus (subbalansuotasi) investavimai;

KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones;

KIS 5 – visų kitų rūšių KIS (alternatyvaus investavimo, privataus kapitalo, nekilnojamojlo turto, žaliavų ir kt.).

4. pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tiesinys)

	Banko pavadinimas	Valiuta	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Dalis GA, %
Pinigai					
AB SEB bankas	EUR	1.926.622	-		1,09
AB Šiaulių bankas	EUR	4.005.784	-		2,27
Iš viso pinigų:	-	5.932.406	-		3,36

Pavadinimas	Trumpas apibūdinimas	Bendra vertė	Paskirtis	Dalis GA,%
Gautinių sumos	Kitos gautinių sumos	13.902	-	0,01
Mokėtiinos sumos	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtiinos sumos	(129.975)	-	(0,07)
Mokėtiinos sumos	Kitos mokėtiinos sumos	(116.398)	-	(0,07)
Iš viso:	-	(232.471)	-	(0,13)

Fondo investicijų portfelis atitinka Pensijų fondo investavimo strategiją.

Pensijų fondo turtas investuojamas į nuosavybės VP ir į KIS investicinius vienetus, kurių pagrindinė investavimo kryptis yra nuosavybės VP.

Pensijų fondo investicijų portfelio vertės pokyčiai didžiausią įtaką turėjo finansinių priemonių rinkos kainos.

4. pastaba. Investicijų portfelio struktūra (teisinys)
2016 m.

Emitentų pavadinimas	Veiklos šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Dalis GA, %
Nuosavybės vertinimai popieriai, išraukti i Officialiųj ar jį atitinkančių prekybos sąrašą							
Olympic Entertainment Group	EE	EE3100084021	EUR	203.860	374.960	362.871	0,28
Vilkųškių pieninė	LT	LT0000127508	EUR	294.327	522.510	691.668	0,53
Šiaulių bankas	LT	LT0000102253	EUR	2.013.467	608.027	904.047	0,70
Linas Agro Group	LT	LT0000128092	EUR	827.132	564.910	527.710	0,41
Iš viso:	-	-	-	3.338.786	2.070.407	2.486.296	1,91
Nuosavybės vertinimai popieriai, išraukti i Papildomaj ar jį atitinkantį prekybos sąrašą							
AB Žemaitijos pienas	LT	LT0000121865	EUR	654.572	583.470	700.392	0,54
Iš viso:	-	-	-	654.572	583.470	700.392	0,54
Iš viso nuosavybės vertybinių popierių:				3.993.358	2.653.877	3.186.688	2,45

KIS pavadinimas	Registravimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	KIS tipas*	Dalis GA, %
Kolektyvinio investavimo subjektu Istatymo 61 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektu (KIS) vienetai (akcijos)								
ISHARES STOXX EUROPE 600 DE	DE	DE0002635307	EUR	401.015	14.564.315	14.488.672	KIS 3	11,16
ISHARES CORE MSCI JAPAN	IE	IE00B4L5YX21	EUR	202.300	6.225.764	6.657.693	KIS 3	5,13
AMUNDI ETF STOXX EUROPE 600	FR	FR0010791004	EUR	85.100	5.872.088	6.132.306	KIS 3	4,72
AMUNDI ETF S&P 500 UCITS ETF	FR	FR0010892224	EUR	72.559	2.286.782	2.673.364	KIS 3	2,06
VANGUARD EMR MK ST IN-EURINS	IE	IE0031786696	EUR	73.778	9.130.843	10.310.769	KIS 3	7,94
VANGUARD US 500 STK IDX-INS	IE	IE0032126645	EUR	280.021	5.615.133	6.545.631	KIS 3	5,04
DIMENSIONAL-US SMALL CO-E AC	IE	IE0032768974	EUR	179.265	3.904.905	5.564.386	KIS 3	4,28
POWERHRS FTSE RAFI US 1000	IE	IE00B23D8S39	EUR	150.206	2.035.291	2.365.745	KIS 3	1,82
ISHARES CORE S&P 500	IE	IE00B5BMR087	EUR	73.400	12.792.571	14.881.116	KIS 3	11,46
SPDR EUROPE SMALL CAP	IE	IE00BKWQ0M75	EUR	6.200	1.159.706	1.205.714	KIS 3	0,93
DBX MSCI USA 1C	IE	IE00BJOKDR00	EUR	272.500	13.176.405	15.175.525	KIS 3	11,69
SPDR RUSSELL 2000 US S/C	IE	IE00BJ38QD84	EUR	48.000	1.386.250	1.666.560	KIS 3	1,28

4. pastaba. Investicinių portfelio struktūra (tiesinys)

KIS pavadinimas	Registratorimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra išsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	KIS tipas*	Dalis GA, %
ISHARES CORE EM IMI ACC	IE	IE00BKM4GZ66	EUR	556.033	10.224.324	11.648.891	KIS 3	8,97
Lords LB Baltic Fund II	LT	-	EUR	1.793.181	2.202.015	2.721.152	KIS 5	2,10
INVL Rusijos TOP20 subfondas	LT	LTIF000000435	EUR	7.499	173.220	234.103	KIS 3	0,18
INVL bėsiystantčios Europos bei Rusijos TOP20 subfondas	LT	LTIF000000443	EUR	32.068	991.075	935.242	KIS 3	0,72
EFTEN Kininisvarafond II AS	EE	EE3100125238	EUR	148.932	1.549.578	1.654.232	KIS 5	1,27
DBX MSCI USA 1C	LU	LU0274210672	EUR	165.446	4.095.567	9.226.923	KIS 3	7,11
DBX S&P/ASX 200 1D	LU	LU0328474803	EUR	77.800	2.372.934	2.621.860	KIS 3	2,02
UBS ETF MSCI CANADA	LU	LU0446734872	EUR	113.400	2.690.982	3.186.540	KIS 3	2,45
AMUNDI FDS-ID MSCI JAPN-MEC	LU	LU0996180435	EUR	16.702	2.448.910	2.556.241	KIS 3	1,97
Iš viso:	-	-	-	4.755.405	104.898.657	122.452.665	-	94,30
Iš viso KIS vienetų (akcijų):	-	-	-	4.755.405	104.898.657	122.452.665	-	94,30
* KIS 1 – KIS, kurį investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius; KIS 2 – KIS, kurį investavimo strategijoje numatyta mišus (subvaliutos) investavimas; KIS 3 – KIS, kurį investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius; KIS 4 – KIS, kurį investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones; KIS 5 – visų kitų rūšių KIS (alternatyvaus investavimo, privataus kapitalo, neklinojamojų turinio, žaliavų ir kt.).								
Banko pavadinimas	Valiuta		Bendra rinkos vertė			Palūkanų norma		Dalis GA, %
Pinigai								
AB SEB bankas	USD		15.140		-			0,01
AB SEB bankas	EUR		1.562.503		-			1,20
AB SEB bankas	GBP		3.819		-			-
Iš viso pinigų:	-		1.581.462		-			1,22
Kredito istaigos pavadinimas	Šalis	Valiuta		Bendra rinkos vertė		Palūkanų norma		Indėlio termino pabaiga
Indėliai kredito istaigose								
AB Šiaulių bankas	LT	EUR		750.524		0,10		2017-02-07
AB Šiaulių bankas	LT	EUR		500.112		0,10		2017-02-07
AB Šiaulių bankas	LT	EUR		700.000		-		2017-01-05
AB Šiaulių bankas	LT	EUR		750.175		0,30		2017-09-27
Iš viso indėlių kredito istaigose:	-			2.700.811		-		-

4. pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tiesinys)

Pavadinimas	Trumpas apibudinimas	Bendra vertė	Paskirtis	Dalis GA,%
Gautinos sumos	Turto pardavimo sandorių gautinos sumos	65.250	-	0,05
Gautinos sumos	Kitos gautinos sumos	14.738	-	0,01
Mokėtinis sumos	Už apskaitos vienetų išpirkiniai mokėtinis sumos	(27.362)	-	(0,02)
Mokėtinis sumos	Valdymo įmonei ir depozitoriumi mokėtinis sumos	(113.484)	-	(0,09)
Is viso:	-	(60.858)	-	(0,05)

Fondo investicijų portfelis atitinka Pensijų fondo investavimo strategiją.

Pensijų fondo turtas investuojamas tik į Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ar Ekonominiuo bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių vyriausybę, centrinį banką ir Europos centrinio banko išleistus arba į jų garantuotus skolos VP ir indėlius.

Pensijų fondo investicijų portfelio vertės pokyčiai didžiausią įtaką turėjo finansinių priemonių rinkos kainos.

5 pastaba. Investicijų paskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Pagal investavimo objektus

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Nuosavybės vertybinių popieriai	8.001.738	4,52	3.186.688	2,45
Vyriausybų ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybinių popieriai	-	-	-	-
Kiti ne nuosavybės vertybinių popieriai	1.099.633	0,62	-	-
Kitų kolektyvinio investavimo subjekčių investiciniai vienetai ir akcijos	161.890.390	91,63	122.452.665	94,30
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-
Terminuotieji indėliai	-	-	2.700.811	2,08
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	-	-
Pinigai	5.932.406	3,36	1.581.462	1,22
Kitas turtas	-	-	-	-
Is viso:	176.924.167	100,13	129.921.626	100,05

6 pastaba. Investicijų vertės pokytis

2017 m.

Grynuju aktyvų ataskaitos straipsniai	Pokytis					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirktą)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Terminuotieji indėliai	2.700.811	-	2.702.600	1.789	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybinių popieriai ²	-	1.100.000	81.766	81.766	367	1.099.633
Vyriausybų ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybinių popieriai	-	-	-	-	-	-
Kiti ne nuosavybės vertybinių popieriai	-	1.100.000	81.766	81.766	367	1.099.633
Nuosavybės vertybinių popieriai	3.186.688	3.751.414	380.873	1.478.390	33.881	8.001.738
Kolektyvinio investavimo subjekčių investiciniai vienetai ir akcijos	122.452.665	27.743.901	574.960	12.479.310	210.526	161.890.390
Išvestinės finansinės priemonės ¹	-	-	-	-	-	-
Nekilnojamo turto objektai	-	-	-	-	-	-
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Is viso:	128.340.164	32.595.315	3.740.199	14.041.255	244.774	170.991.761

¹ Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė.

Įsigyta per laikotarpį – vertė lygi nuliui, kadangi išvestinės priemonės yra vertinamos tik kitą dieną po įsigijimo.

Parduota (išpirktą) per laikotarpį – parodomas pasibaigusiu sandorių realizuotas rezultatas.

² Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma skolos vertybinių popierų tikroji vertė metų pradžioje su sukauptomis palūkanomis.

Įsigyta per laikotarpį – įsigijimo vertė parodoma kartu su ankstesnio kliento sukauptomis palūkanomis įsigijimo dieną.

Parduota (išpirktą) per laikotarpį – parodoma pardavimo vertė, kuri susideda iš sukauptų palūkanų, įsigijimo savikainos bei realizuoto pelno ar nuostolio.

Vertės padidėjimas/sumažėjimas – parodomas sukauptos palūkanos ir perkaunavimo rezultatas

6 pastaba. Investicijų vertės pokytis (tesinys)2016 m.

Grynujų aktyvų ataskaitos straipsniai	Pokytis					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirktą)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Terminuotieji indėliai	-	6.650.000	3.950.000	811	-	2.700.811
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai ²	-	-	-	-	-	-
Vyriausybė ir centriniai bankai arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	960.592	1.825.459	192.462	629.584	36.485	3.186.688
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	90.982.916	23.091.404	4.239.394	12.914.766	297.027	122.452.665
Išvestinės finansinės priemonės ¹	-	-	-	-	-	-
Nekilnojamų turto objektais	-	-	-	-	-	-
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Is viso:	91.943.508	31.566.863	8.381.856	13.545.161	333.512	128.340.164

¹ Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė.

Įsigyta per laikotarpį – vertė lygi nuliui, kadangi išvestinės priemonės yra vertinamos tik kitą dieną po įsigijimo.

Parduota (išpirktą) per laikotarpį – parodomas pasibaigusiu sandorių realizuotas rezultatas.

² Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma skolos vertybiniai popierių tikroji vertė metų pradžioje su sukauptomis palūkanomis.

Įsigyta per laikotarpį – įsigijimo vertė parodoma kartu su ankstesnio kliento sukauptomis palūkanomis įsigijimo dieną.

Parduota (išpirktą) per laikotarpį – parodama pardavimo vertė, kuri susideda iš sukauptų palūkanų, įsigijimo savikainos bei realizuoto pelno ar nuostolio.

Vertės padidėjimas/sumažėjimas – parodomas sukauptos palūkanos ir perkainavimo rezultatas

7 pastaba. Investicijų pardavimo rezultatai

Subjektas 2016 m. ir 2017 m. neturėjo finansinių priemonių pardavimo sandorių, kurie apskaitoje vertinami ne tikraja vertė.

8 pastaba. Išvestinės finansinės priemonės

Per ataskaitinį laikotarpį sandorių su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis nebuvo sudaryta.

9 pastaba. Atlyginimo tarpininkams sąnaudos

Atlyginimo tarpininkams sąnaudos kompensuojamos valdymo įmonės.

10 pastaba. Dalyviams apskaičiuoti ir (ar) išmokėti dividendai ir kitos išmokos, kurias išmokėjus vienetų skaičius nesikeičia

Per ataskaitinį laikotarpį Fondas klientams neišmokėjo ir neapskaitė mokėtinų dividendų.

11 pastaba. Pasiskolintos ir paskolintos lėšos

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje Fondo reikmėms pasiskolintų lėšų nebuvo.

12 pastaba. Trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį nebuvo.

13 pastaba. Sandorių su susijusiais asmenimis ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpiai sumos

Pensijų fondas yra įsigijęs UAB „INVL Asset Management“ valdomų investicinių vienetų: INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP20 subfondo ir INVL Rusijos TOP20 subfondo. Sandoriai ir likučiai su valdymo įmone atskleisti 4 pastaboe.

UAB „INVL Asset Management“ kompensuotina suma per 2017 m. 35.138 Eur (per 2016 m. 18.237 Eur) valdymo mokesčio, kuris grynujų aktyvų pokyčių atskaitoje buvo atvaizduotas straipsnyje „Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas“.

14 pastaba. Reikšmingas apskaitinių įvertinimų, jeigu tokiu nebuvo, pakeitimo poveikis ar pateiktos lyginamosios informacijos koregavimas dėl apskaitos politikos keitimo ar dėl klaidų

Pensijų fondas per ataskaitinį laikotarpį nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. vadovavosi ta pačia apskaitos politika kaip ankstesniais metais.

15 pastaba. Trumpas reikšmingų poataskaitinių įvykių, kurių neatskleidimas gali turėti reikšmingos įtakos įmonės finansinių ataskaitų vartotojų galimybei priimti sprendimus

Po ataskaitinio laikotarpio reikšmingų įvykių nebuvvo.

16 pastaba. Po grynuų aktyvų skaičiavimo datos įvykė reikšmingi turto ir įsipareigojimų pokyčiai, neįtraukti į grynuju aktyvu vertę

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos reikšmingų turto ir įsipareigojimų pokyčių nebuvvo.

17 pastaba. Kita reikšminga informacija apie pensijų fondo finansinę būklę, veiksnių ir aplinkybės, turėj įtakos pensijų fondo turtui ar įsipareigojimams

Kitos reikšmingos informacijos apie fondo finansinę būklę nėra.

18 pastaba. Finansinė rizika ir jos valdymo metodai.

Fondui įtaką darančių riziku aprašymas

Fondo finansinė rizika valdoma išskaidant (diversifikuojant) investicijų portfelį pagal Fondo taisyklos ir fondo veiklą reglamentuojamuose teisės aktuose numatytais diversifikavimo principus.

Fondo portfelio rizika ir likvidumas periodiškai įvertinami ir pateikiami investiciniams komitetui.

Su fondo investicijomis susijusios rizikos ir jų valdymas:

Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika valdoma įsigyjant trumpesnio laikotarpio ne nuosavybės vertybinius popierius.

Kredito rizika

Kredito rizika valdoma, laikantis investicijų diversifikavimo taisyklių, atidžiai pasirenkant patikimas sandorio šalis.

Valiutos kurso rizika

Siekiant sumažinti valiutų kurso pokyčių riziką didžioji dalis lėšų investuojama euro valiuta.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra valdoma ribojant finansinių įsipareigojimų dydį: įsipareigojimų suma vienai sandorio šaliai ar emitentui negali būti didesnė kaip 20 proc. grynuų aktyvų vertės.

Jautrumo analizė – akcijų rinkos rizika

Fondo jautrumui rinkos rizikai įvertinti geriausia tinka beta rodiklis (skaičiuojamas naudojant fondo bei fondo palyginamojo indekso duomenis).

2017 m. pabaigoje fondo beta rodiklis sudarė 0,95 (skaičiuojant už 12 mén.). Tai reiškia, jog 1 proc. pokytis fondo palyginamajame indeksse vidutiniškai salygojo 0,95 proc. fondo vertės pokytį.

Ši jautrumo analizė remiasi šiomis prielaidomis:

- jog istoriniai santykiai, galioję tarp fondo investicijų bei palyginamojo indekso, galios ir ateityje
- jog tarp fondo vertės bei palyginamojo indekso verčių laike yra tiesinis santykis.

19 pastaba. Investicijų gražą ir investicijų lyginamoji informacija:

19.1. Lyginamasis indeksas ir trumpas jo apibūdinimas:

Nuo 2007 m. rugsėjo 24 d. fondas naudojo palyginamąjį indeksą – 100 % MSCI All Countries World Index (in EUR).

Nuo 2011 m. kovo 22 d. fondas naudojo palyginamąjį indeksą – 95% MSCI All Countries World Index+5% 6 mén. VILIBOR – 50 bazinių punktų.

Nuo 2012 m. kovo 1 d. fondas naudojo: 75% MSCI All Countries World Index+15% Barclays Capital Euro Aggregate Bond Index+5% Dow Jones –UBS Commodity Index TR+5% HFRX Global Hedge Fund EUR Index.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. fondas naudoja palyginamąjį indeksą – 5% ECPI Ethical Global Bond Composite Index EUR Hedged + 95% MSCI AS World Index IMI USD Net.

Nuo 2015 m. rugsėjo 2 d. fondas naudoja palyginamąjį indeksą - 89 % MSCI AC World Index IMI USD Net (perskaiciuotas į eurus) + 8 % MSCI Emerging Markets Net Return USD Index (perskaiciuotas į eurus) + 3 % Euro Cash Indices Libor Total Return 1 Month Index (perskaiciuotas į eurus).

19 pastaba. Investicijų grąža ir investicijų lyginamoji informacija (teisinys)

19.2. Apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų bendrosios ir grynosios grąžos ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodikliai (%):

	Per ataskaitinį laikotarpį	Prieš metus	Prieš 2 metus *	Prieš 10 metus **
Apskaitos vieneto vertės pokytis ¹	9,46	11,25	8,26	0,48
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis	9,38	11,57	9,42	-
Metinė grynoji investicijų grąža ²	9,48	10,54	7,15	0,28
Metinė bendroji investicijų grąža (pildoma papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondui) ³	-	-	-	-
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴	7,79	13,69	14,30	0,12
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ⁵	8,14	14,42	17,22	-
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁶	97,00	98,13	98,25	-
Indekso sekimo paklaida ⁷	1,46	1,96	3,27	-
Alfa rodiklis ⁸	0,49	(0,87)	(0,97)	-
Beta rodiklis ⁹	0,95	1,06	0,99	-

¹ Apskaičiuojant apskaitos vieneto vertės pokytį, neatsižvelgiama į atskaitymus nuo įmokos.

² Metinė grynoji investicijų grąža – investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į fondo taikomus investicijų valdymo mokesčius ir prekybos išlaidas.

³ Metinė bendroji investicijų grąža – investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama tik į prekybos išlaidas.

⁴ Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis – standartinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu.

⁵ Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja lyginamojo indekso pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu.

⁶ Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas – rodiklis, kuris parodo vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę.

⁷ Indekso sekimo paklaida – rodiklis, kuris parodo, kiek vieneto vertės pokyčiai atitinka (arba seką) lyginamojo indekso reikšmės pokyčius.

⁸ Alfa rodiklis – rodiklis, kuris parodo skirtumą tarp pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui.

⁹ Beta rodiklis – rodiklis, kuris parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo apskaitos vieneto vertė pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei.

* Prieš 2 metus metinė grynoji investicijų grąža apskaičiuota įvertinus ir prijungto INVL racionalios rizikos pensijų fondo atskaitymus.

** Fondas pradėjo veikti nuo 2007-09-24

19.3. Apskaitos vieneto vidutinė investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ir vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis (%):

	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus	Per paskutinius 10 metus	Nuo veiklos pradžios
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ¹	9,65	10,51	7,96	7,78
Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis ²	10,12	11,00	4,62	4,02
Vidutinė grynoji investicijų grąža ^{3***}	9,05	10,04	7,10	6,46
Vidutinė bendroji investicijų grąža (pildoma papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondui) ⁴	-	-	-	-
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis standartinis nuokrypis ⁵	12,21	11,21	10,38	10,25

¹ Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis – tai geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

² Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis – tai geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

³ Vidutinė grynoji investicijų grąža – tai geometrinis metinių grynosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

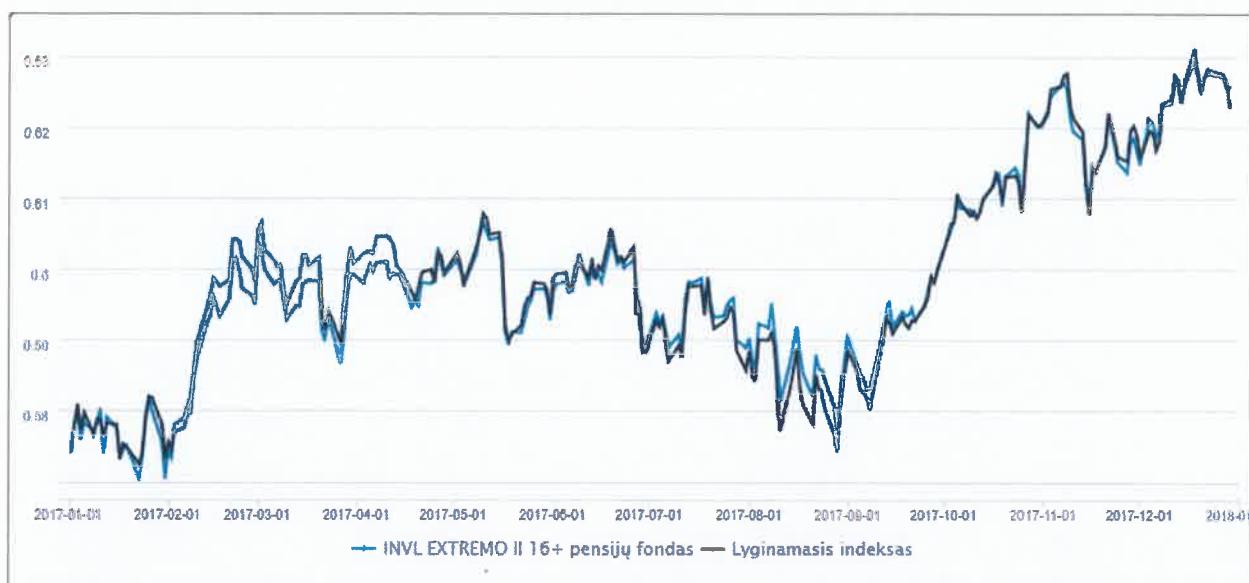
⁴ Vidutinė bendroji investicijų grąža – tai geometrinis metinių bendrosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁵ Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis – tai metinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis už nurodytą laikotarpį.

*** Vidutinė grynoji investicijų grąža apskaičiuota įvertinus ir prijungto INVL racionalios rizikos pensijų fondo atskaitymus per 2015 m.

19 pastaba. Investicijų graža ir investicijų lyginamoji informacija (tėsinys)

Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso pokytis laikotarpiu nuo 2016-12-31 iki 2017-12-31

20 pastaba. Išlaidų ir apyvartumo rodikliai:2017 m.

Atskaitymai	Taisyklose numatyti maksimalūs dydžiai, proc.	Faktiškai taikomi atskaitymų dydžiai, proc.	Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuota atskaitymų suma, Eur
Nuo įmokų	-	-	-
Nuo turto vertės	0,99	0,99	1.506.779
Už keitimą	-	-	-
fondo keitimas toje pačioje bendrovėje dažniau kaip kartą per metus	-	-	-
pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus	-	-	-
pensijų kaupimo bendrovės keitimas dažniau kaip kartą per metus	-	-	-
Iš viso			1.506.779
BAR* (%)			0,98
Salyginis BIK ir (arba) tikétinas salyginis BIK** (%)			1,21
PAR (portfelio apyvartumo rodiklis)*** (%)			(5,20)

* BAR – bendrasis atskaitymų rodiklis, kuris apskaičiuojamas bendrasias veiklos išlaidas, kurias sudaro atskaitymai nuo pensijų įmokų ir pensijų turto, dalijant iš vidutinės atitinkamo laikotarpio grynujų aktyvų vertės.

** Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė subjekto grynujų aktyvų dalis skiriamą jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad, skaiciuojant BIK, į sandorių sudarymo išlaidas neatsižvelgiama.

*** Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Subjektai, kurių PAR aukštas, turi daugiau sandorių sudarymo išlaidų.

2016 m.

Atskaitymai	Taisyklose numatyti maksimalūs dydžiai, proc.	Faktiškai taikomi atskaitymų dydžiai, proc.	Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuota atskaitymų suma, Eur
Nuo įmokų	0,50	0,50	89.582
Nuo turto vertės	0,99	0,99	1.027.390
Už keitimą	-	-	-
fondo keitimas toje pačioje bendrovėje dažniau kaip kartą per metus	-	-	-
pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus	-	-	-
pensijų kaupimo bendrovės keitimas dažniau kaip kartą per metus	-	-	-
Iš viso			1.116.972
BAR* (%)			1,07
Salyginis BIK ir (arba) tikétinas salyginis BIK** (%)			1,34
PAR (portfelio apyvartumo rodiklis)*** (%)			(1,87)

* BAR – bendrasis atskaitymų rodiklis, kuris apskaičiuojamas bendrasias veiklos išlaidas, kurias sudaro atskaitymai nuo pensijų įmokų ir pensijų turto, dalijant iš vidutinės atitinkamo laikotarpio grynujų aktyvų vertės.

** Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė subjekto grynujų aktyvų dalis skiriamą jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad, skaiciuojant BIK, į sandorių sudarymo išlaidas neatsižvelgiama.

*** Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Subjektai, kurių PAR aukštas, turi daugiau sandorių sudarymo išlaidų.

21 pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos ir išmokėtos lėšos:

	Finansiniai metai, Eur	Praėję finansiniai metai, Eur
Bendra gautų lėšų suma	37.319.193	27.441.109
mokos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo	23.653.619	9.127.357
Papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos	-	4.101.788
Papildomos iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvių mokamas pensijų įmokos	-	4.686.206
Paties dalyvio įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-	-
Darbdavių ir kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-	-
Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-	-
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos	-	-
Iš kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	993.405	547.797
Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	12.672.169	8.977.961
Kitos gautos lėšos	-	-
Bendra išmokėtų lėšų suma	4.275.629	3.864.500
Vienkartinės išmokos dalyviams	45.777	33.526
Periodinės išmokos dalyviams	-	-
Išmokos anuitetų įsigijimui	20.187	30.073
Iš kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	1.320.500	1.578.337
Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	2.770.987	2.171.288
Išstojuusiems dalyviams išmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų atveju)	-	-
Paveldėtojams išmokėtos lėšos	112.546	51.276
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos	-	-
I ES fondus	5.632	-

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

23. Bendri duomenys apie pensijų fondo dalyvius:

	Dalyviai pagal amžių				
	iki 30	nuo 30 iki 45	nuo 45 iki 60	nuo 60	iš viso
Dalyvių skaičius	iš viso	27.405	40.342	8.181	117
	vyrai	12.443	18.587	3.586	72
	moterys	14.962	21.755	4.595	45
Dalyvių dalis, %	iš viso	36,04	53,05	10,76	0,15
	vyrai	16,36	24,44	4,72	0,09
	moterys	19,68	28,61	6,04	0,06

Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje	67.555
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	76.045
iš jų dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	-
iš jų dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-
Dalyvių skaičiaus pokytis	8.490

Bendras prisijungusiu dalyvių skaičius	10.575
iš jų dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą	3.901
iš jų dalyviai, atėję iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	202
iš jų dalyviai, atėję iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	6.472

Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius	2.085
išėjė į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	208
išėjė į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	1.786
išstojuisių (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-
sulaukę nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudoję teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį)	10
dalyvių, pasinaudojusių Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukiti pirmą kartą sudarytą sutartį	33
mirę dalyviai	48

24. NETEKOS GALIOS

25. NETEKOS GALIOS

26. NETEKOS GALIOS

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

27. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos ir išmokėtos lėšos:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 21 pastabojе.

28. NETEKOS GALIOS

IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ

29. Pensijų fondo taisyklose nustatyti įsipareigojimai garantuoti tam tikrą pajamingumą, garantuojamo pajamingumo dydis, per ataskaitinį laikotarpį į garantinių rezervų įmokėtų įmokų sumą, jo investicinių priemonių portfelis, panaudojimo priežastis ir panaudota suma, rezervo dydis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir kita svarbi informacija:

Pensijų fondo taisyklose garantuotas pajamingumas néra nustatytas, todėl garantijų rezervas néra formuojamas.

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

30. Pensijų fondo reikmėms pasiskolintos lėšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje pensijų fondo reikmėms pasiskolintų lėšų nebuvvo.

XI. KITA INFORMACIJA

31. Paaiškinimai, komentarai, iliustruojamoji grafinė medžiaga ir kita svarbi informacija apie pensijų fondo veiklą, kad būtų galima tinkamai įvertinti fondo veiklos pokyčius ir rezultatus:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 19 pastabojе.

XII. ATSAKINGI ASMENYS

32. Konsultantų, kurių paslaugomis buvo naudotasi rengiant ataskaitą (finansų maklerio įmonės, auditoriai, kt.), vardai, pavardės (juridinių asmenų pavadinimai), adresai, leidimo verstis atitinkama veikla pavadinimas ir numeris:

Konsultantų paslaugomis ruošiant ataskaitas nebuvo naudotasi.

33. Ataskaitą parengusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, darbovietai (jeigu ataskaitą rengę asmenys nėra bendrovės darbuotojai):

Ataskaitas parengė valdymo įmonės darbuotojai.

34. Valdymo įmonės administracijos vadovo, vyriausiojo finansininko, ataskaitą rengusių asmenų ir konsultantų patvirtinimas, kad joje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui:

Aš, UAB „INVL Asset Management“ generalinė direktorė Laura Križinauskienė, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką Pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

(parašas)

Aš, UAB „INVL Asset Management“ fondų apskaitos vadovė, Aušra Montvydaitė, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką Pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

(parašas)

35. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:

35.1. už ataskaitą atsakingi įmonės valdymo organų nariai, darbuotojai ir administracijos vadovas;

Vardas ir pavardė	Laura Križinauskienė	Aušra Montvydaitė
Pareigos	Generalinė direktorė	Fondų apskaitos vadovė
Telefono numeris	(8~7) 005 59 59	(8~6) 264 55 82
Fakso numeris	(8~5) 279 06 02	(8~5) 279 06 02
El. pašto adresas	laura.krizinauskiene@invl.com	ausra.montvydaite@invl.com

35.2. jeigu ataskaitą rengia konsultantai arba ji rengiama padedant konsultantams, nurodyti konsultantų vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus (jeigu konsultantas yra juridinis asmuo, nurodyti jo pavadinimą, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresą bei konsultanto atstovo(-ų) vardą, pavardę); pažymėti, kokias konkrečias dalis rengė konsultantai arba kokios dalys parengtos jiems padedant, ir nurodyti konsultantų atsakomybės ribas.

Konsultantų paslaugomis rengiant ataskaitas nesinaudota.